GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN





KWARTAALBERICHT 3e KWARTAAL 2024



24 oktober 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding **3**

2. Ontwikkelingen en resultaten **3**

2.1 Provincie ondersteunt koplopers groen-blauw raamwerk 3

2.2 Regionale agenda 2025-2028 gepresenteerd 3

2.3 Regio Deal Arnhem-Nijmegen: al €12 miljoen ‘bestemd’ 3

2.4 Ruim €6,5 ton voor REE/GMR voor energieadvies aan bedrijven 3

3. Resultaten per opgave **4**

3.1 Verbonden regio 4

3.2 Productieve regio 6

3.3 Circulaire regio 7

3.4 Ontspannen regio 8

3.5 Groene groeiregio 9

4. Tot slot **10**

1. Inleiding

Dit is het derde kwartaalbericht van 2024 over de uitvoering van de regionale agenda 2023-2024 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). We beginnen met de meest in het oog springende ontwikkelingen om vervolgens per opgave verslag te doen van het derde kwartaal.

2. Ontwikkelingen en resultaten

2.1 Provincie ondersteunt koplopers groen-blauw raamwerk

Goed nieuws! De provincie Gelderland heeft besloten om een deel van het beschikbare geld voor het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland (VLGG) in te zetten voor gebiedsprocessen. Dit omvat ook de vier koplopergebieden binnen de Groene Metropoolregio. Wij zijn erg blij met dit besluit. Hierdoor kunnen we verder met onze koplopers en een groot deel van het groen-blauw raamwerk uitvoeren. In de koplopergebieden werken we samen met onze partners aan realistische plannen om natuur (groen) en water (blauw) te versterken en het landelijk gebied vitaal te houden. Daarnaast zoeken we naar financiering voor de uitvoering van deze plannen.
Meer informatie over de koplopers is te vinden in 3.4 Ontspannen regio.

2.2 Regionale agenda 2025-2028 gepresenteerd

De regionale agenda 2025-2028 met bijbehorende begroting is definitief klaar. Het algemeen bestuur heeft deze vastgesteld.
In de regionale agenda staan per opgave onze doelen en activiteiten, gevolgd door een uitwerking van de speerpunten. Alle gemeenten leverden input. De gemeenteraden maakten gebruik van de uitnodiging om een zienswijze in te dienen, die verwerkt zijn in de regionale agenda.
Er is een interactieve online regionale agenda en een webtoegankelijke pdf beschikbaar.

2.3 Regio Deal Arnhem-Nijmegen: al €12 miljoen ‘bestemd’

Aan het einde van dit kwartaal is €12 miljoen van de €15 miljoen Rijksgeld voorzien van een positief advies aan deelnemende Regio Deal projecten. Aan het einde van het vorige kwartaal was dat €5,5 miljoen: er is dus hard gewerkt. Op één na zijn alle projecten nu (bijna) aan de slag. De Regio Deal Arnhem-Nijmegen is daarmee (veel) sneller op stoom dan andere Regio Deals.
Eind augustus is er een informele bijeenkomst gehouden met alle penvoerders van de dertien Regio Deal projecten, in de ‘kantoortuin’ van de GMR in Elst.
De nulmeting Regio Deal Arnhem-Nijmegen is opgeleverd en de eerste jaarlijkse voortgangs-rapportage aan het Rijk is afgerond. We hebben met alle betrokken partijen afspraken gemaakt over communicatie en de landingspagina, waar de projecten te vinden zijn, opgezet.
Nu bijna het gehele budget is belegd, is besloten om toch voor 1 november een aanvraag te doen voor de zesde en laatste tranche van de Regio Deal. Hier komen we in de volgende kwartaal-rapportage op terug.

2.4 Ruim €6,5 ton voor REE/GMR voor energieadvies aan bedrijven

Door de provincie Gelderland is aan het REE (Regionaal Expertiseteam Energie)/GMR de subsidie SpUk BV (Specifieke Uitkering Bedrijfsmatig Vastgoed), onderdeel ontzorgingsprogramma midden-

en kleinbedrijf (mkb), toegekend ter hoogte van €420.000. Deze heeft als doel om individuele energieadviezen aan micro- en kleine ondernemers uit te brengen. Daarnaast is aan REE/GMR een subsidie toegekend uit de Regio Deal Gezonde groene groei, als onderdeel van de programmalijn Toekomstbestendige bedrijventerreinen, ter hoogte van €240.800. Het doel hiervan is om collectieven van bedrijven te ontzorgen op het gebied van netcongestie/energievraagstukken. Beide subsidies hebben een looptijd van vier jaar.
Het REE/GMR heeft in het derde kwartaal 42 bedrijven van advies voorzien, waarvan 38 basisadviezen en 4 plusadviezen. In deze periode kwamen er 11 nieuwe subsidieaanvragen binnen. En er zijn 3 collectieve projecten in voorbereiding, waarvan er 1 inmiddels concreet is gestart.

3. Resultaten per opgave

3.1 Verbonden regio

Spoor & OV

MIRT onderzoek reizigerscorridor Utrecht-Foodvalley-Arnhem (voorheen Utrecht-Arnhem-Duitse grens)
Dit MIRT-onderzoek heeft IenW vorig jaar op de pauzestand gezet, maar is weer gestart. De provincie Gelderland trekt dit onderzoek in combinatie met het ministerie van IenW. De GMR is direct betrokken bij deze corridorstudie. Omdat er ook infrastructurele opgaven liggen op het tracé tussen Arnhem en de Duitse grens (gelijkvloerse spoorkruisingen Liemers), zette de GMR in op het weer toevoegen van de D aan deze corridorstudie. Dat laatste is gelukt! In het geactualiseerde plan van aanpak voor de herstart van de corridor UAD is de D weer toegevoegd. In reactie op dit plan van aanpak gaven we vanuit de GMR o.a. aan dat het van belang is om op korte termijn te weten hoeveel en welke internationale treinen over deze corridor gaan rijden en wat de snelheid op de corridor zal zijn. Bij 160 km per uur is ProRail verplicht om alle gelijkvloerse kruisingen te vervangen door ofwel ongelijkvloerse kruisingen of sanering van de kruisingen. Voor met name Duiven en Zevenaar van groot belang, gelet op het nog lopende onderzoek naar de gelijkvloerse kruisingen in de Liemers.
Daarnaast hebben we aandacht gevraagd voor behoud van de internationale halteplaats in Arnhem, o.a. halteplaats voor de ICE en andere internationale verbindingen. Wij zijn er niet gerust op dat alle internationale vervoerders die zich hebben ingeschreven om te mogen gaan rijden op deze corridor, daadwerkelijk blijven halteren in Arnhem.

Concessie OV Arnhem-Nijmegen-Foodvalley 2026-2036
De provincie Gelderland is gestart met de aanbesteding voor de nieuwe OV concessie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley 2026-2036. Aan gemeenten en regio's is gevraagd om aan te geven wat men belangrijk vindt voor het programma van eisen van deze aanbesteding. De GMR, de 18 gemeenten en de Regio Foodvalley gaven in een gezamenlijke position paper “Regionaal Openbaar Vervoer” en op de bijbehorende Ambitienetwerk-kaart aan, hoe zij aankijken tegen het toekomstige OV. Naast een robuust HOV netwerk, HOV en regionale treinen, is in het position paper nadrukkelijk aandacht gevraagd voor behoud van de lijnen die van belang zijn voor de leefbaarheid in de meer landelijke gebieden van onze regio. Het programma van eisen komt bij lange na niet tegemoet aan onze wensen en zal naar verwachting een verschraling van het OV betekenen. Daarom hebben de Regio Foodvalley en de GMR gezamenlijk een zienswijze ingediend, waarin de ongerustheid over de verschraling van het OV duidelijk is verwoord. Met een verschraling van het OV komt de grote bouwopgave van nieuwe huizen onder druk te staan, hiervoor is juist meer OV nodig! Er is door de provincie nog niet op de zienswijze gereageerd.

Gedrag en Duurzame Mobiliteit

Programma Slim & Schoon Onderweg 2025-2027

De provincie Gelderland wil meerjarige afspraken met ons maken, zodat we niet meer jaarlijks in onzekerheid zitten over de financiering van het programma. We hebben een voorstel gemaakt waarin we op een aantal posten bezuinigen omdat we daarop vaak budget overhouden. Maar we intensiveren de werkgeversaanpak, voegen de uitvoering van de inwoneraanpak toe en willen aan de slag met een bezoekersaanpak. We verwachten het voorstel snel definitief te kunnen maken met de provincie.

Werkgeversaanpak

In het derde kwartaal van 2024 zijn we gestart met de fietsstimulering, zowel met de FietsChallenge als de ebike-probeeracties. Het aantal aanmeldingen is nog niet heel hoog, maar groeit gestaag. Voor deze actie is tijdelijk extra communicatie-ondersteuning ingehuurd. In de A12-corridor zetten we de fietsstimulering ook voor bewoners in. Samen met andere regio's en de provincie Gelderland organiseerden we een webinar, waarin zowel het werk van de logistiek makelaars als de mobiliteitsmakelaars is toegelicht. We hebben verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de website slimschoononderweg.nl, zodat het aanbod van de werkgeversaanpak gemakkelijker te vinden is.

Deelmobiliteit

In Arnhem zijn de vergunningen voor deelauto's en deelscooters verleend, de eerste deelscooters van Felyx staan op straat. Er waren geen inschrijvers voor de deelfietsen. Omdat Nijmegen bezig is met de uitvraag van de tweede ronde vergunningen, zijn Arnhem en Nijmegen nu in gesprek om te bekijken of ze de deelfietsen alvast regionaal op de markt kunnen zetten.

Onderwijsaanpak Arnhem-Velp

Bij de start van het nieuwe schooljaar is een fietsstimuleringsactie gehouden, genaamd ‘fiets je fris'. Benadrukt werd dat fietsen niet alleen handig is, maar dat het je ook gezond houdt. Fietsers konden zich bij de scholen opfrissen met deodorant, een verfrissend drankje of een appel.

Fiets

Wijchen-Oss

De GMR heeft in de afgelopen twee jaar samen met de regio Noordoost-Brabant (RNOB), de gemeenten Oss en Wijchen, de provincies Noord-Brabant en Gelderland gewerkt aan de doorfiets-route Oss-Wijchen. Op basis van een tracéverkenning zijn de mogelijkheden van een hoog-waardige fietsroute onderzocht en is in de stuurgroep A50 een voorkeurstracé vastgesteld (via de brug bij Niftrik). Op basis daarvan is een uitwerking gemaakt in de vorm van een voorlopig ontwerp (VO) en kostenraming. De komende periode bespreken we met de betrokken partijen een vervolg.

Fietsmaatregelen A12-A15

Het onderzoek ‘Naar uitvoering fietsprojecten taskforce A12/A15’ is gereed. Doel van het onderzoek is te komen tot een versnelde uitvoering van fietsprojecten. In het gebied rond de A12 en A15 zijn diverse ontwikkelingen voorzien, zoals woningbouw en ontwikkeling van bedrijven-terreinen. Vooruitlopend hierop is de ambitie om het fietsnetwerk versneld te verbeteren. Bijvoor-beeld door de aanleg van de doorfietsroute F12, nieuwe feeders voor de doorfietsroutes in de Liemers en fietsmaatregelen in het Middengebied.

Doorfietsroute Zevenaar-Emmerich Doetinchem

Samen met de Regio Achterhoek is een verkenning uitgevoerd naar het voorkeurstracé van het doorfietsroutenetwerk Zevenaar, Emmerich, Doetinchem. Het plan past in het Euregionaal mobiliteitsplan. Het plan kent voorstellen waarmee individuele gemeenten aan de slag kunnen met financieringsmogelijkheden en nadere uitwerkingen op detailniveau van bijvoorbeeld kruispunten.

3.2 Productieve regio

Toekomstbestendige werklocaties

We zitten midden in het proces voor het opstellen van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2025-2028. Het huidige RPW loopt tot 1 januari 2025. Het RPW is een verplichting vanuit de provinciale verordening. We hebben met de provincie afgesproken dat kwaliteit voor snelheid gaat. In maart 2025 wordt het RPW richting colleges en raden gestuurd, waarna Gedeputeerde Staten naar verwachting net voor de zomer van 2025 het RPW vaststelt. De Uitgangspuntennotitie voor het nieuwe RPW is deze zomer naar colleges en raden gestuurd voor zienswijzen. Een deel van de reacties hebben we al mogen ontvangen, maar er is nog geen totaaloverzicht.
Er zijn werkgroepen aan de slag met de uitwerking van de thema's. Denk aan energie, circulaire economie, campussen, logistiek, herstructurering en mengen wonen/werken. Deze werkgroepen werken op dit moment de verschillende thema's uit de Uitgangspuntennotie verder uit.

De kwartiermaker Huisvesting arbeidsmigranten, die in opdracht werkt vanuit de Groene groei en de Productieve regio, voerde al diverse gesprekken in de regio. Er is een opdracht uitgezet bij Buck Consultants/SixLegal om te onderzoeken wat de (on)mogelijkheden zijn om over huisvesting arbeidsmigranten afspraken te maken in het RPW. De resultaten hiervan worden binnenkort verwacht.

In de Perspectiefnota van de provincie is €10 miljoen beschikbaar gesteld voor een Gelderse economie, waarvan €9 miljoen voor een Gelders Herstructureringsfonds. Wij lobbyen actief om een deel van deze herstructureringsgelden in onze regio te laten landen. Deze lobby zetten we de komende periode voort.

Mkb

Van november 2023 tot juli 2024 zijn zeven bijeenkomsten gehouden om de dienstverlening aan mkb'ers te verbeteren. Belangrijke stappen waren het verkennen van de problematiek, verzamelen van stakeholders en het opzetten van een consortium. Na een half jaar is een RAAK-aanvraag ingediend en hebben 11 stakeholders hun medewerking toegezegd. De KVK startte met workshops en een tool om gerichter door te verwijzen.

Duurzame logistiek

In het derde kwartaal van 2024 zijn de eerste resultaten van de pilot voor de realisatie van laad-infrastructuur op een bedrijventerrein in de regio opgeleverd. Doel van de pilot was om te bepalen, ondanks netcongestie, hoe er invulling kan worden gegeven aan de toenemende laadbehoefte vanuit ondernemers. Uit de resultaten bleek dat er, voor de korte termijn, concrete mogelijkheden zijn om te starten met een groeimodel met (relatief) lage investeringskosten. Als vervolgstap is daarom besloten, dat we dit scenario in het vierde kwartaal verder verkennen met de ondernemers die eerder in het onderzoek hebben aangegeven hierin interesse te hebben.

Daarnaast is het onderzoek naar het verbeteren van bouwlogistiek afgerond. Dit onderzoek is uitgevoerd door de HAN en richt zich op de huidige situatie en uitdagingen van bouwlogistiek en duurzaamheid/circulariteit in onze regio. In het vierde kwartaal bespreken we de resultaten van het onderzoek bestuurlijk en bepalen we de vervolgstappen.

Human Capital Akkoord (HCA)

Per 1 september startte Adam Galijašević als programmamanager HCA. Het HCA is nu met Regio Deal middelen goed van start gegaan. Een aantal projecten wordt momenteel uitgevoerd, zoals het IT Student Lab, E-mobility traineeship en het opzetten van een arbeidsmatchplatform.
Met studenten van de HAN wordt gewerkt aan een HCA symposium en een studiereis “the future of work”. Tot slot is gewerkt aan het vormen van een consortium in de semicon sector. Dit consortium

stelde een talentplan op voor de chipsector in Lifeport regio Arnhem-Nijmegen, dat inzet op de versterking van de aansluiting tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven.

3.3 Circulaire regio

Speerpunt Circulaire Bouw & Infrastructuur

Circulaire infra

Op 12 september organiseerden gemeenten en marktpartijen een goed bezochte praktijkmiddag Circulaire GWW. Op deze praktijkmiddag werden vijf vouchers aan gemeenten uitgedeeld voor ondersteuning bij het circulair maken van een GWW project.
Circulaire bouw & infrastructuur is een belangrijk onderwerp in het Regio Deal project Toekomstbestendig bouwen. Inmiddels is voor dit project door zes marktpartijen een bijdrage toegezegd.

Circulaire Bouw

Voor Conceptueel en Circulair Bouwen richt de aandacht zich sterk op het verbinden van private partijen (en andere stakeholders) aan het Regio Deal project Toekomstbestendig bouwen. Voor dit onderdeel zegden private partijen een bijdrage toe en tekenden twee bouwbedrijven een investeringsovereenkomst.

Ondertussen is het beoordelen van bouwprojecten met de circulaire impactladder ‘gewoon’ doorgegaan, gaven we adviezen bij woningbouwprojecten, zijn de onderzoeken naar CO_2 waardering en duurzaam grondbeleid (vrijwel) afgerond, stemmen we met steeds meer gemeenten op regelmatige basis af en versterken we ons netwerk lokaal, regionaal, nationaal en internationaal.

Speerpunt Grondstoffen en Ketens

Stimulering circulaire productieketens/reststromen

Met het Europese Engage4bio project stimuleren we circulariteit in de textielketen en we verkennen hoe de GMR een rol kan spelen in de zogenaamde circulaire verfrecycling pilot.

Circulaire inkoop

Diverse gemeentes in regio Arnhem werken samen in een intervisiegroep circulair inkopen. Momenteel peilen we de belangstelling om in het Rijk van Nijmegen een intervisiegroep te starten. De “bouwstenennotitie Circulair Inkopen” is door een aantal gemeentes (nog) niet overgenomen.

Speerpunt Water en Klimaatadaptatie

Het Pathways2Resilience (P2R) project Welcome to the Future is door EIT Climate KIC goedgekeurd. Dit project loopt van oktober 2024 tot en met februari 2026. De bedoeling is dat de visie wordt uitgewerkt in een actie- en investeringsplan voor de GMR, onder de naam “Green Metropolitan Region Arnhem-Nijmegen: A Vision 2120”. We krijgen vanuit dit project veel hulp om de vertaalslag te maken van visie naar investeringen en wel zodanig dat ook de financiële wereld een bijdrage kan leveren aan de realisatie. We stelden een projectteam samen waarin overheid, ondernemers en onderzoek/onderwijs vertegenwoordigd zijn, zodat we dit project in een triple helix samenwerking uitvoeren.

De Regio Deal projecten Lifeport Cool Lab, Build4Health en Soil Valley zijn definitief goedgekeurd en gestart.

Speerpunt Energietransitie

Wethouder Maarten van de Bos (Lingewaard) heeft de rol van Dimitri Horsthuis-Tangelder overgenomen als bestuurlijk opdrachtgever van de RES (Regionale Energiestrategie). Zijn rol voor

de overige regionale energiedossiers wordt overgenomen door wethouder Laura Kaper (Westervoort).
De RES 2024 is klaar voor besluitvorming. Daarnaast is de eerste ambtelijke versie van de provinciale energievisie door de regio voorzien van advies. En het Warmteprogramma is klaar.

Het contract met de externe adviseur Hellemans is tot en met 2028 verlengd. Zij adviseren bij de gezamenlijke energie-inkoop, over het 'vastklikken' van prijzen. En er startte een inventarisatie onder gemeenten om de interesse te peilen voor deelname aan een circulair zonnepanelenproject.

Het Europese CO_2-beprijzingsproject DeCarb-Pro organiseerde een projectbijeenkomst in Essen. Tijdens deze bijeenkomst werden de ervaringen van de deelnemers met CO_2 beprijzing gedeeld. De GMR gaf een toelichting op onze ervaringen met duurzame inkoop, de circulaire impactladder en het beprijzen van duurzaamheidsmaatregelen.

De CO_2-monitoring is voor 2024 afgerond; de uitstoot volgt de landelijke trend.

De mogelijkheden voor geothermie in het cluster van gemeenten Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen is inhoudelijk verder verkend. Dit gebeurt in samenwerking met de provincie en met Energie Beheer Nederland (EBN).

3.4 Ontspannen regio

Cultuur

Meester-Gezel
Op 30 september vond de startbijeenkomst voor het project "Meester-Gezel" plaats. Matchmaker Sofie Cornelissen heeft tien beginnende kunstvakdocenten, de "gezellen", gekoppeld aan ervaren kunstvakdocenten, de "meesters". De gezellen leren van deze ervaren docenten via coaching on the job om nog beter te worden in het geven van hun kunstvak. De coaching loopt gedurende het schooljaar 2024-2025. Doel van het project is meer adequaat geschoolde kunstvakdocenten en hen te behouden voor de regio. Daar is dringend behoefte aan volgens de centra voor de kunsten en het onderwijs.
Binnen het actiepunt amateurkunst en vrijwilligers is in september de subsidie beschikt. Cultuur Oost gaat in nauwe samenwerking met de Zoomerij, Clink! en Turmac Cultuurfabriek, drie centra voor de kunsten in de GMR, cultuur- en erfgoedvrijwilligers in de regio ondersteunen. Dit gebeurt langs twee sporen:

- Digitaal platform: online 'loket'.
- Lokaal netwerkvorming, ondersteuning van de gemeentelijke verbinders en borging gemeenten: fysiek 'loket'.

Groen-blauw raamwerk

Zoals aangegeven in 2.1, heeft de provincie besloten om geld in te zetten voor gebiedsprocessen, waaronder onze vier koplopers. Daardoor kunnen we starten met het uitvoeren van een groot deel van het groen-blauw raamwerk.

De vier koplopergebieden zijn:

1. **Natuur- en beekherstel in de Veluwezoom**

In de Veluwezoom liggen een aantal waardevolle beeksystemen en natuurgebieden. We hebben hier twee gebiedsprocessen: één voor het Renkums en Heelsums beekdal en één voor de oostelijke beekdalen (o.a. Soerens beekdal). De opgave waar we met iedereen die hierbij betrokken is voor staan, is om de natuur en beekdalen te herstellen. Daarbij is het belangrijk om de

gevolgen van klimaatverandering zo goed mogelijk het hoofd te bieden en rekening te houden met de verstedelijking, de landbouw en het cultuurhistorisch erfgoed in het gebied.

2. Groene Mantel en Blauwe Motor in het Rijk van Nijmegen

In de Groene Mantel zijn veel innovatieve organisaties en agrariërs actief. Samen met de gebieds-partners werken we toe naar uitvoering. Daarbij worden korte ketens, natuurinclusieve landbouw met o.a. groen-blauwe dooradering, water- en bodemverbetering en nieuwe verdienmodellen voor de landbouw getest en verbeterd. De Groene Mantel hangt nauw samen met het gebiedsproces voor de Blauwe Motor. Dit proces is gericht op systeemherstel op de stuwwal bij Nijmegen, met maatregelen voor droogte en herstel van beken en natuurwaarden.

3. Middengebied

Kenmerkend voor het Middengebied is Park Lingezegen; een groot landschapspark tussen vier gemeenten. Het park combineert natuur, landbouw en cultuur en fungeert daarnaast als recreatief uitloopgebied. Naast Park Lingezegen is de Boven-Linge een belangrijke landschappelijke en ecologische drager in het gebied. Deze bestaande structuren dienen als een goede basis, die we met alle partners verder willen ontwikkelen.

4. Gelderse Poort

De grote rivieren bepalen voor een belangrijk deel de geschiedenis, het huidige landschap en de toekomst van de GMR. Zo ligt hier de Gelderse Poort, het gebied waar de Rijn zich op relatief korte afstand splitst in drie riviertakken: de Waal, Neder-Rijn en de IJssel. In dit gebied, de waterkraan van Nederland, komen veel opgaven samen: behoud en herstel van riviernatuur, waterverdeling in de Nederlandse delta, problemen met de rivierbodem en hoogwaterveiligheid. Als regio werken we mee aan de huidige Rijksprogramma's waar deze complexe opgaven centraal staan: het programma Integraal Riviermanagement (IRM) en de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW).

We kijken ernaar uit om deze processen, samen met onze partners in het gebied, verder te brengen, met steun van de provincie. Daarnaast werken we natuurlijk aan versterking van het groen en blauw in de andere gebieden van ons groen-blauw raamwerk, zoals in de Liemers. Steeds met als doel: een regio in balans; meer landschap, meer stad!

3.5 Groene groeiregio

Leefomgeving: verbinden van de ruimtelijke opgaven

Water en bodem sturend

Afgelopen periode werkten we samen met het College van Rijksadviseurs, Deltares VNG en de Unie van waterschappen aan een eerste verkenning van het thema water en bodem sturend. In het derde kwartaal van 2024 is het rapport van HNS over water en bodem sturend opgeleverd en we bestuderen nu de consequenties van dit rapport als het gaat om onze verstedelijkingsopgave.

Wonen in balans: versnellen van de woningbouw

Huisvesting van aandachtsgroepen

Het afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen is klaar en verzonden naar de colleges. Bij de totstandkoming daarvan is een spel ontwikkeld dat de verdeling inzichtelijk maakt en dat dient als basis om afspraken over de huisvestingsopgave per gemeente te maken. We werkten hieraan vanuit het landelijke koplopersprogramma "Een thuis voor iedereen". Binnen dit programma is de GMR de eerste die tot een afsprakenkader is gekomen als 'koploper van de koplopers'. Het ontwikkelde spel is in het kader van het koplopersprogramma in het derde kwartaal gepresenteerd aan andere regio's, met als doel om kennis te delen.

Huisvesting arbeidsmigranten
Bestuurlijk is besloten om de woonsituatie van arbeidsmigranten te verbeteren. De regio zet zich in voor een praktische aanpak. Door het ondersteunen van concrete projecten en door bijvoorbeeld in gesprek te gaan met werkgevers over betere registratie en normering (kwaliteitseisen van een woonplek), maar ook kennis te delen binnen de regio.
Voor deze aanpak is, samen met Productieve regio, een regisseur huisvesting arbeidsmigranten geworven die aan de slag is gegaan en binnenkort zijn aanpak presenteert.

Woondeal 2.0
Om het woningtekort aan te pakken en voor iedereen een geschikte woning te hebben, geven gemeenten volop uitvoering aan de Woondeal 2.0. Enkele behaalde resultaten:
- We organiseerden een tempotafel met marktpartijen, woningcorporaties en gemeenten over de versnellingsopgave in de woningbouw. Het thema: netcongestie. Er is een reality-check gedaan met de marktpartijen op de woningbouwplannen in de pijplijn. Op grond hiervan zijn afspraken gemaakt over verdieping op samenwerking rond netcongestie.
- De regionale woningmarktmonitor is geactualiseerd. Deze rapportage is terug te vinden op de opgavepagina Groene groeiregio.
- Henk Berends onderzoekt hoe effectieve ondersteuning voor gemeenten bij versnelling van procedures of grondbeleid en inzet van de Flexpool geleverd kan worden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om ondersteunende diensten aan gemeenten, grond/prijs-instrumenten als erfpacht, GREX en actief grondbeleid.

Samen met het Rijk en de provincie Gelderland zijn we gestart om de Woondeal aan te vullen met concrete uitwerkingen. Die uitwerkingen betreffen:
- We werken aan de update van de lopende Woondeal. De uitgangspunten uit die Woondeal staan nog goed overeind. Wel actualiseren we de programmering van woningbouw, samen met de corporaties en gemeenten. Met aandacht voor nultreden-, geclusterde en zorggeschikte woningen voor ouderen. En we kijken bij de update naar de woningbouwmogelijkheden na 2030. De woningbehoefte blijft immers groeien. Wat zijn dan ruimtelijk passende ontwikkelingen en welke randvoorwaarden knellen. Denk aan netcongestie, bereikbaarheid, stikstof, onrendabele toppen en personeel. Dit werken we zo concreet mogelijk uit per locatie, ter voorbereiding op de landelijke woontop en verdeling van rijksgelden voor woningbouw. Met het Rijk en de provincie voeren we het gesprek over de invulling van deze randvoorwaarden.
- In de Woondeal is veel aandacht voor betaalbare koopwoningen. De praktijk is dat realisatie hiervan lastig is. Met Arjen Vliegenthart (directeur NIBUD) hebben we in het Regio Overleg(t) gesproken over de noodzaak van een betaalbaar woonproduct. Hij heeft het overleg mee-genomen in de knelsituatie en de (ontbrekende) alternatieven voor middeninkomens. Dit is de basis voor nadere afspraken over de realisatie van betaalbare koopwoningen.

4. Tot slot

Het volgende kwartaalbericht verschijnt eind januari 2025.
Eerdere kwartaalrapportages lezen? Ze zijn te vinden in onze online kennisbank. Daarnaast verschijnt maandelijks onze nieuwsbrief waarin we informeren over actuele ontwikkelingen.





Nijverheidsweg 2a
6662 NG Elst
info@gmr.nl
www.gmr.nl

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN